

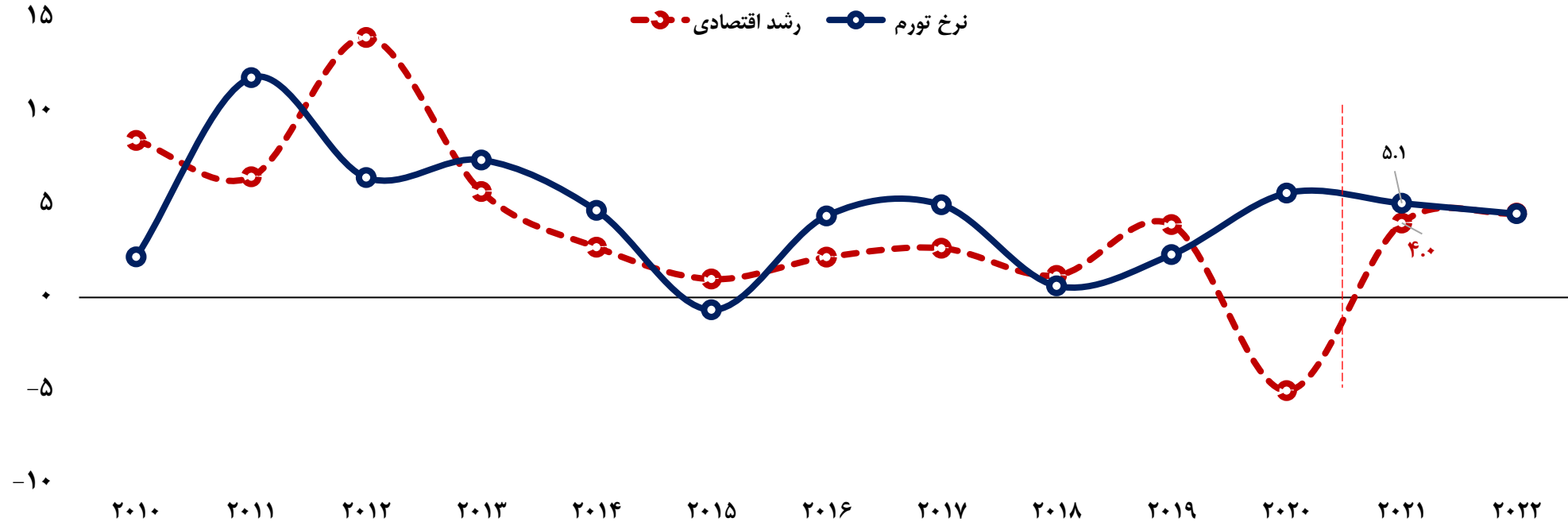
مروری بر روابط تجاری ایران و افغانستان

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی های اقتصادی

چشم انداز ثبات اقتصادی افغانستان - رشد اقتصادی و تورم

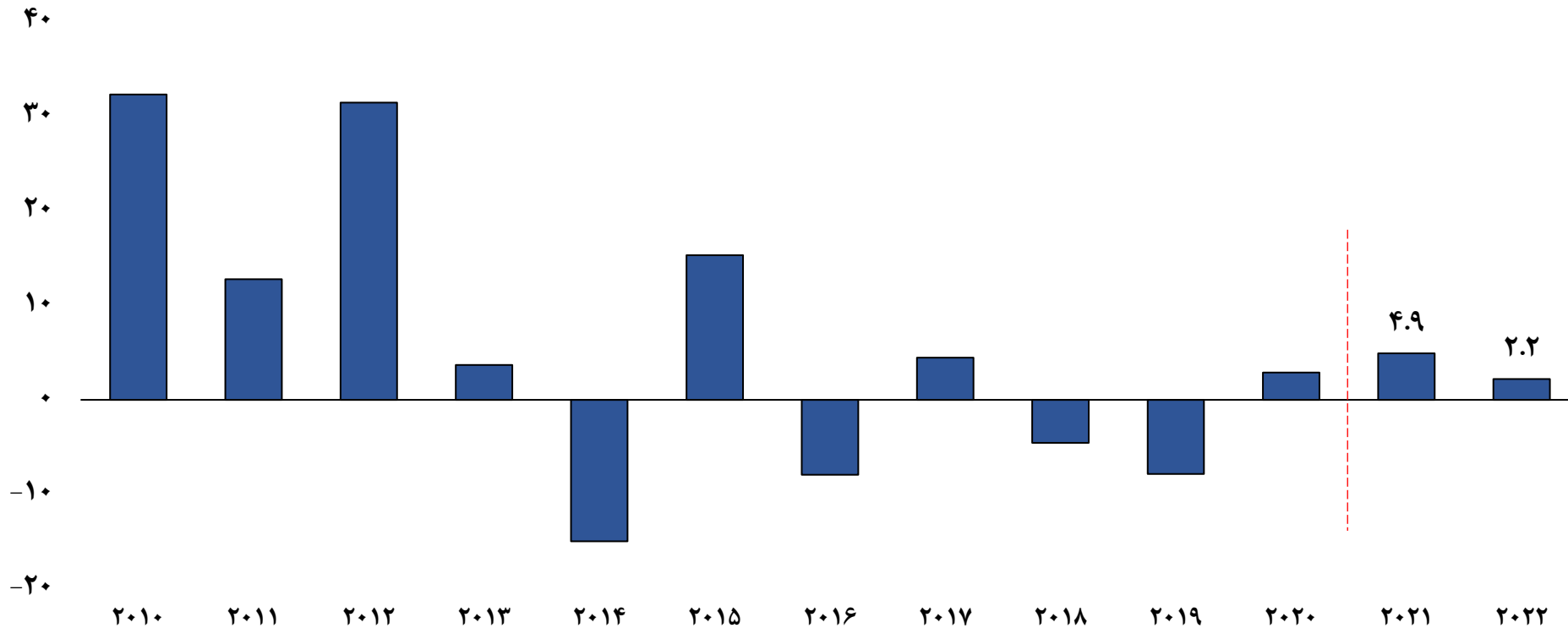
نمودار ۱. نرخ رشد اقتصادی و نرخ تورم از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ (درصد)

روند بلند مدت رشد مثبت و تورم تک رقمی و کمتر از ۵ درصد، نشانه ثبات اقتصادی در افغانستان

چشم انداز شاخص های اقتصادی افغانستان - رشد واردات

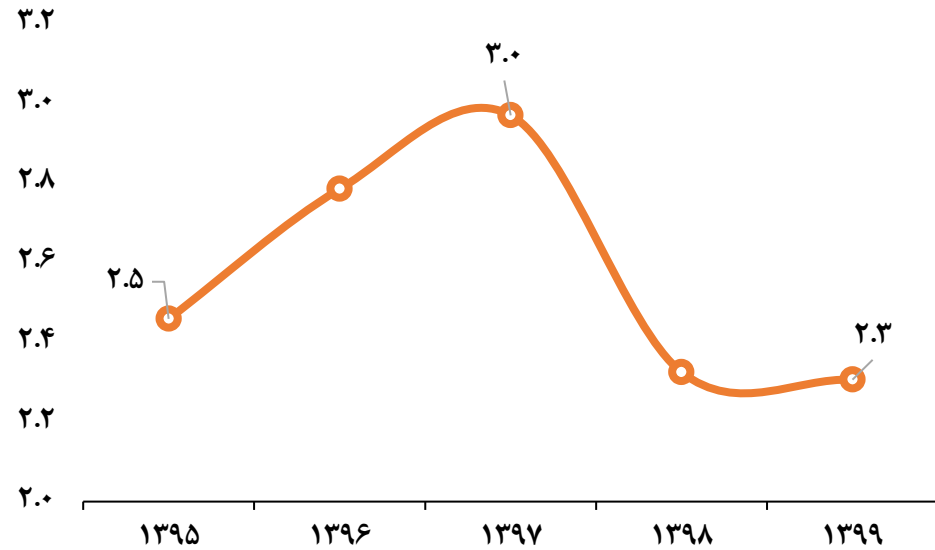
نمودار ۲. رشد حجم واردات کالا و خدمات از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ (درصد)

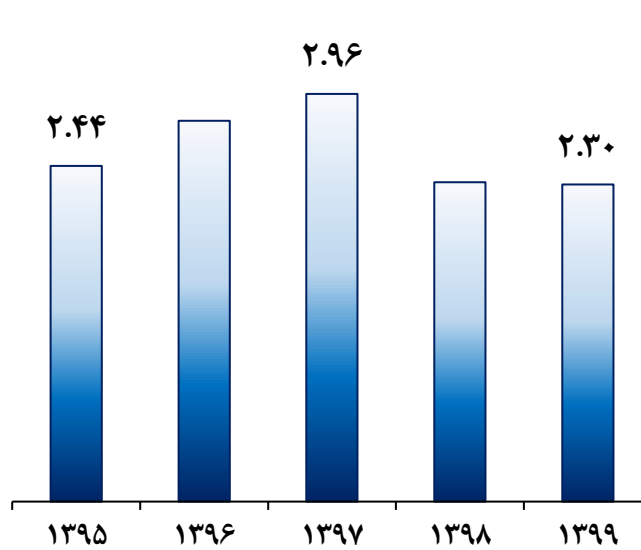
چشم انداز رشد نزدیک به ۵ درصد واردات کالاها و خدمات افغانستان در سال ۲۰۲۱
فرصتی برای توسعه صادرات ایران

تجارت ایران و افغانستان - روند تجاری طی سال های ۱۳۹۵-۱۳۹۹

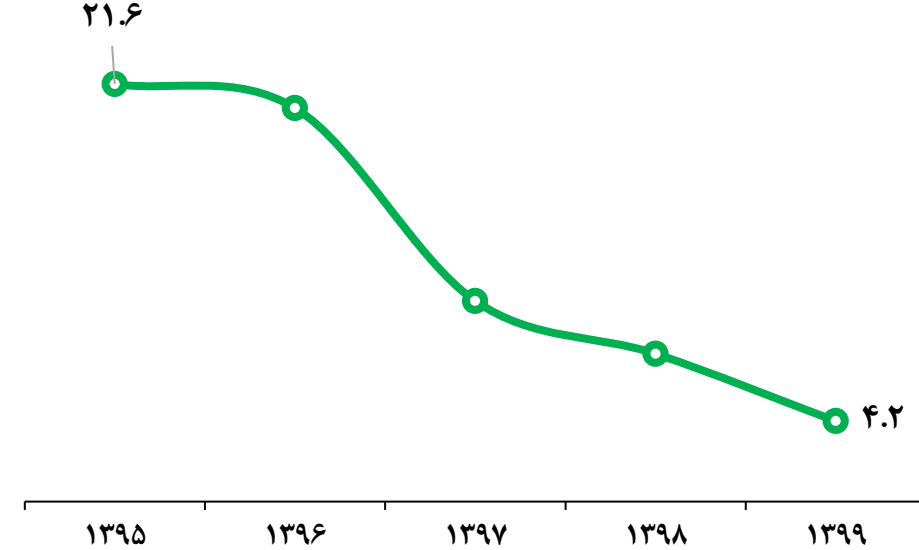
روند ارزش صادرات ایران به افغانستان طی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ (میلیارد دلار)

روند تراز تجاری ایران با افغانستان طی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ (میلیارد دلار)

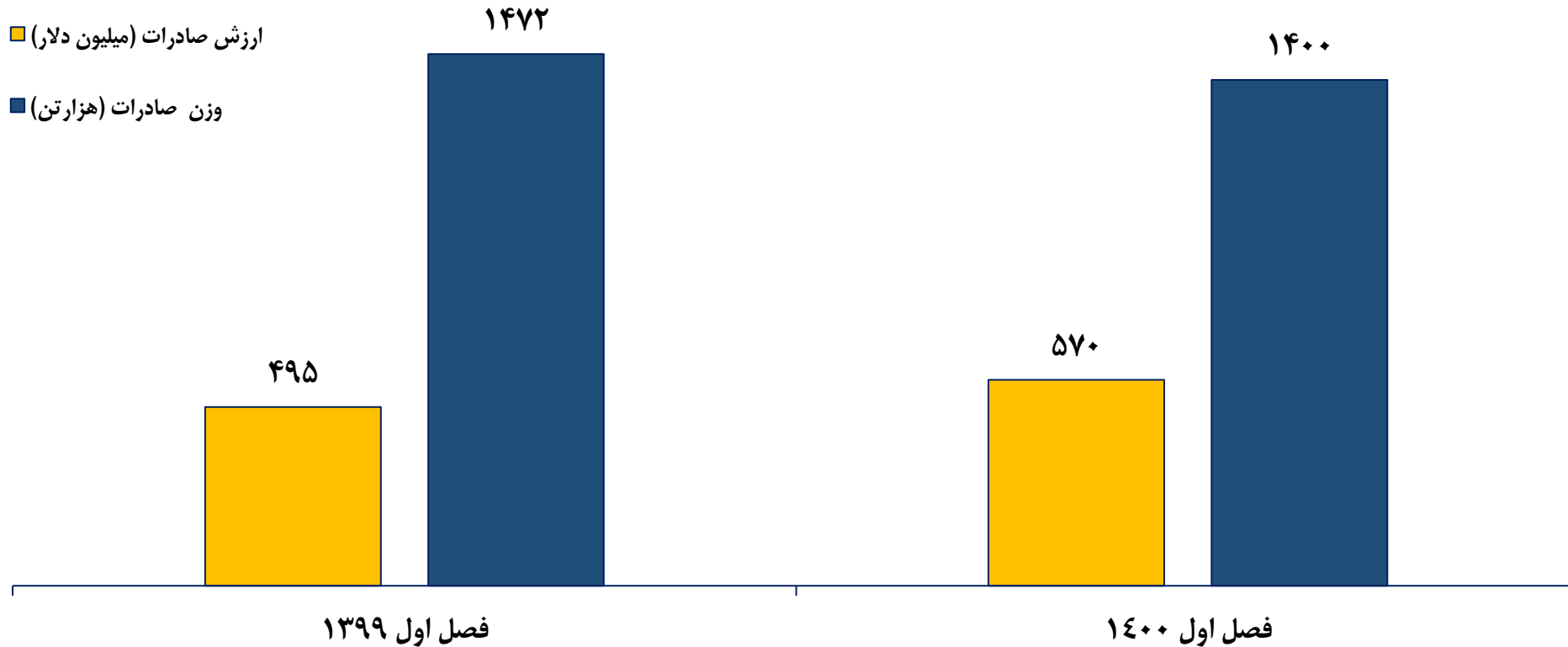

روند ارزش واردات ایران از افغانستان طی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ (میلیون دلار)

تراز تجاری همواره مثبت و ضرورت برقراری موافقتنامه تجارت آزاد فیما بین افت صادرات ایران به افغانستان طی دو سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و ضرورت توجه بیشتر به این بازار مهم همسایه

تجارت ایران و افغانستان – بهار ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

منبع داده‌ها: گمرک ج.ا.ا.

- افزایش ارزش (۱۵٪) همراه با کاهش میزان (۴.۹٪) صادرات ایران به افغانستان در فصل نخست ۱۴۰۰
- افزایش ۲۱ درصدی میانگین قیمت صادرات در همین مدت
- میانگین قیمت صادرات در فصل نخست ۱۴۰۰: بیش از ۴۰۷ دلار در تن

ترکیب صادرات ایران به افغانستان در سال ۱۳۹۹

ترکیب صادرات در سال ۱۳۹۹ بر حسب سهم تعرفه ها

تمرکز بالا و عدم تنوع کافی کالاهای صادراتی ایران به افغانستان

طی سال ۱۳۹۹ کالاهای صادراتی ایران به افغانستان (باستثنای کالاهای فصل ۲۷- نفتی) برابر با ۲۸۲۵ ردیف تعرفه ۸ رقمی مستقل بوده که ۳.۵ درصد از کل این ردیف تعرفه‌ها، حدود ۷۵ درصد کل ارزش صادرات و ۴۲ درصد از تعداد تعرفه‌ها هم فقط ۱ درصد از کل ارزش صادرات به این کشور را شامل شده است.

۱۰۰ ردیف تعرفه با ۷۴.۵۹ درصد سهم ارزشی

۱۲۸ ردیف تعرفه با ۸۰.۰۸ درصد سهم ارزشی

۲۳۴ ردیف تعرفه با ۹۰ درصد سهم ارزشی

۳۷۹ ردیف تعرفه با ۹۵ درصد سهم ارزشی

۷۹۷ ردیف تعرفه با ۹۹ درصد سهم ارزشی

۱۱۸۷ ردیف تعرفه با ۱ درصد سهم ارزشی

ترکیب صادرات ایران به افغانستان در سال ۱۳۹۹ - به تفکیک فصول

باستثنای فصل ۲۷ کالاهای نفتی، ۶۳ درصد از کل صادرات کالایی ایران به افغانستان محدود به ۲۰ فصل با تمرکز بر فصول مرتبط با اقلام فلزی و پلیمری است.

۲۰ گروه کالایی برتر صادراتی به افغانستان در سال ۱۳۹۹ بر حسب فصول کتاب مقررات صادرات و واردات			
ردیف	فصل	شرح	ارزش / میلیون دلار
۱	۷۲	چدن، آهن و فولاد	۱۹۴
۲	۷۰	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۱۷۵
۳	۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۱۵۷
۴	۲۰	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزاء، نباتات	۱۳۱
۵	۸۰	قلع و مصنوعات از قلع	۱۰۸
۶	۱۹	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر؛ نان‌های شیرینی	۹۶
۷	۴۰	کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو	۷۹
۸	۱۷	قند و شکر و شیرینی	۶۹
۹	۵۷	فرش سایر کفپوش‌ها از مواد نسجی	۶۰
۱۰	۲۵	نمک؛ گوگرد؛ خاک و سنگ؛ گچ، آهک و سیمان	۵۵
۱۱	۸۵	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر .	۴۷
۱۲	۳۱	کودها	۴۷
۱۳	۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۳۶
۱۴	۶۱	لباس و متفرعات لباس ، کتشف یا قلاب باف	۳۵
۱۵	۷۳	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۳۳
۱۶	۸۴	راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها	۳۲
۱۷	۳۴	صابون، مواد آلی تانسئوکتیو، فرآورده‌ها برای...	۳۰
۱۸	۶۴	کفش، کتر و اشیاء همانند، اجزاء این اشیاء	۲۷
۱۹	۱۵	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی؛ فرآورده‌های حاصل از تفکیک آن‌ها؛ چربی‌های خوراکی آماده و موم‌ها	۲۷
۲۰	۲۱	سایر فرآورده‌های خوراکی	۲۴
		مجموع	۱۴۶۲
		کل صادرات	۲۳۰۶
		سهم از کل (درصد)	۶۳

ترکیب صادرات ایران به افغانستان در سال ۱۳۹۹ - به تفکیک کالا

باستثنای فصل ۲۷ مربوط به کالاهای نفتی، ۳۲ درصد از کل صادرات کالایی ایران به افغانستان محدود به ۲۰ ردیف تعرفه مستقل ۸ رقمی با تمرکز بر اقلام کشاورزی و غذایی و محصولات فولادی است. کل صادرات محصولات کشاورزی و غذایی ایران به افغانستان در سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۷۳۱ میلیون دلار و با سهم ۴۲ درصدی از کل صادرات به این کشور است.

۲۰ کالای برتر صادراتی به افغانستان در سال ۱۳۹۹ بر حسب کد تعرفه هشت رقمی			
ردیف	تعرفه	شرح کالا	ارزش / میلیون دلار
۱	۷۲۱۴۲۰۰۰	میله‌های آهنی یا فولادی، گرم نوردشده دارای دندان، برامدگی گودی یا بعداز نورد تاب دا ده شده، یا با تغییر شکل	۱۰۷
۲	۱۷۰۴۹۰۹۰	سایر شیرینی‌ها بدون کاکائو	۵۴
۳	۸۰۸۱۰۰۰	سیب، تازه	۵۲
۴	۷۰۱۹۰۰۰	سیب زمینی، تازه یا سرد کرده	۵۱
۵	۳۱۰۲۱۰۰۰	آوره حتی به صورت محلول در آب	۴۷
۶	۲۰۰۲۹۰۱۰	رب گوجه فرنگی	۴۱
۷	۵۷۰۲۹۲۰۰	کف پوش‌های غیرمخملی باف، از مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی آماده مصرف.	۳۹
۸	۲۵۲۳۲۹۰۰	سایر سیمان سفید پرتلند بجز رنگ شده به طور مصنوعی	۳۶
۹	۷۰۲۰۰۱۰	گوجه فرنگی زراعی تازه یا سرد کرده	۳۳
۱۰	۱۹۰۵۳۱۰۰	بیسکویت‌هایی که به آن‌ها مواد شیرین کننده افزوده اند	۳۲
۱۱	۷۰۲۰۰۰۰	گوجه فرنگی، تازه یا سرد کرده	۲۸
۱۲	۴۰۱۵۰۱۰	خامه شیر	۲۸
۱۳	۱۹۰۲۱۹۰۰	سایر خمیرهای غذایی پخته نشده و پر نشده و آماده نشده به نحوی دیگر به غیر از انواع حاوی تخم مرغ	۲۶
۱۴	۷۲۱۶۳۲۰۰	پروفیل بامقطع I از آهن یا فولاد غیر ممزوج فقط، گرم نوردشده گرم کشیده شده یا اکستروژده بابلندی ۸۰ میلی‌متر یا بیشتر.	۲۶
۱۵	۱۹۰۵۹۰۹۰	سایر نان‌ها؛ غیره؛ فطیر؛ خمیر برای لاک و مهر و خمیرهای خشک کرده آرد غیر مذکور در جای دیگر	۲۵
۱۶	۲۰۷۱۲۰۰	گوشت مرغ و خروس از نوع خانگی بریده نشده بصورت قطعات، یخ زده	۲۴
۱۷	۲۹۰۲۹۰۰۰	سایر هیدروکربورهای حلقوی غیر از سیکلانی‌ها، سیکلنی‌ها یا سیکلوترپنیک‌ها، بنزن، تولوئن، اکسلین‌ها، استیرن و غیره	۲۲
۱۸	۳۹۲۰۱۰۹۰	صفحه‌ها و ورق‌ها و ورقه‌های نازک غیر مذکور از پلیمرهای اتیلن غیر اسفنجی مستحکم نشده	۲۲
۱۹	۱۵۰۲۱۰۱۰	پیه صنعتی مورد مصرف در صنعت صابون سازی	۲۲
۲۰	۶۱۰۳۳۹۰۰	ژاکت و ژاکت ورزشی، مردانه یا پسرا نه، کشیاف، از سایر مواد نسجی	۱۵
		مجموع	۷۲۹
		کل اقلام صادراتی	۲۳۰۶
		سهم از کل (درصد)	۳۲

واردات افغانستان از جهان

ارزش واردات افغانستان از جهان به تفکیک مبادی عمده در سال ۲۰۲۰ (میلیون دلار)						
درصد تغییرات	۲۰۱۹		۲۰۲۰		مبادی عمده	ردیف
	سهام	ارزش	سهام	ارزش		
-۱۱	۱۸	۱۲۴۷	۱۷	۱۱۰۴	ایران	۱
-۱۵	۱۷	۱۱۵۷	۱۵	۹۸۷	چین	۲
-۳۱	۱۶	۱۰۵۸	۱۱	۷۳۲	پاکستان	۳
۲۱	۶	۴۰۵	۷	۴۹۰	هند	۴
۲۲	۲	۱۶۳	۳	۱۹۸	روسیه	۵
۱۸	۲	۱۳۰	۲	۱۵۳	امارات متحده عربی	۶
-۴	۱۰۰	۶۷۷۷	۱۰۰	۶۵۳۸	کل جهان	

- ایران مهمترین مبدا واردات کالایی در افغانستان است با این وجود، از سهم ایران از کل واردات افغانستان در سال ۲۰۲۰ کاسته شده و به ۱۷ درصد رسیده است.
- صادرات ایران به افغانستان طی سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۹ حدود ۱۱ درصد کاهش داشته در حالی که واردات از کشورهای هند، روسیه و امارات افزایش داشته است.

ارزش صادرات افغانستان به جهان به تفکیک مقاصد عمده سال ۲۰۲۰ (میلیون دلار)						
درصد تغییرات	۲۰۱۹		۲۰۲۰		مقاصد عمده	ردیف
	سهام	ارزش	سهام	ارزش		
-۱	۴۷	۴۱۰	۵۲	۴۰۶	هند	۱
-۲۹	۳۴	۲۹۸	۲۷	۲۱۲	پاکستان	۲
۷۸	۴	۳۱	۷	۵۵	چین	۳
۹	۳	۲۴	۳	۲۶	امارات متحده عربی	۴
-۳۵	۳	۲۵	۲	۱۶	ترکیه	۵
-۴۷	۲	۱۵	۱	۸	ایران	۶
-۱۰	۱۰۰	۸۶۴	۱۰۰	۷۷۷	کل جهان	

- ایران ششمین مقصد صادراتی افغانستان در سال ۲۰۲۰ است و واردات ایران از این کشور در سال ۲۰۲۰ با ۴۷ درصد افت همراه بوده است.
- در صورت تضعیف بیشتر واردات ایران از این کشور و در مقابل افزایش واردات سایر کشورها از جمله امارات متحده عربی، امکان تضعیف بیشتر موقعیت ایران در میان سایر شرکای وارداتی افغانستان وجود دارد.